

fra den ærede Minister, at Ytringen kunde „misforstaas“. Men er det da ikke mærkverdigt, at for en Ytring, som den ærede Minister erkjender kan misforstaas, lader han Bedkommende tilbeile en alvorlig Tilrettevisning, uden at spørge om, i hvilken Forstand eller Forbindelse, den er bleven brugt? Faldt det da slet ikke den ærede Minister ind, at det kunde være ham, der havde misforstaet den? Det forekommer mig, at dette maa være faldet ham ind, thi han er i Sandhed ikke usejlsbar. Jeg synes, at Ministeren maatte sige til sig selv: Du maa tage dig i Agt, da Udtrykket kan misforstaas. Men nei, naar det blot kan misforstaas, skal Skolelæreren have en alvorlig Tilrettevisning, han skal se, hvad sand Gudsfrøgt og æbel Stræben fordrer! Den ærede Minister kaldte sin Fremgangsmaade human; den Humanitet henstiller jeg. Saa kom den ærede Minister med den ganske forunderlige Udtalelse, at Andersen havde tiet stille, da han fik Tilrettevisningen, i Stedet for at nedlægge Protest imod og henvende sig — jeg veed ikke om til den ærede Minister, der havde givet ham Tilrettevisningen, eller hvor han skulde nedlægge Protesten. Ja, det kan være, at dette havde været rigtigt; men det er ikke alle Skolelærere, som saaledes strax er besindede paa, hvad de kunne nedlægge Protest imod lige over for en høi velbaaren Amtmand og en høiærværdig Provst. Jeg har hørt sige, at Andersen aldrig nogenstinde har staaet for en Ret før, saa at han blev noget betuttet over den hele Fremgangsmaade; ja, det ærede Medlem for Bornholm (Kofod) ler ad det, han vilde ganske sikkert ikke være bleven betuttet, men derfor kan Bedkommende meget godt have været i en saadan Sindsstemning, at der hørte noget Mere, end han formaade til at nedlægge Protest med en saadan Tilrettevisning. — Nu skal jeg i alt Fald foreløbig blive staaende ved, hvad her er sagt angaaende den egentlige Forespørgsel; thi hvad den ærede Minister senere har oplyst, rammer slet ikke det, som Forespørgslen gaar ud paa. Det kan ingenlunde begrunde den alvorlige Tilrettevisning, som blev givet længe forud. Jeg skal heller ikke omtale den forunderlige Maade, at lade optage Forhør over en Mands Handlinger efter at have straffet ham for Handlingen; det skal jeg lade staa hen. Men der er forskelligt Andet i de senere Tildragelser fra Ministerens Side, som høilig maa overraske, især naar man hører, at det er Regjeringen, der her har handlet. For det Første ser man, at den Pressetilstand, som vi kjende saa godt fra tidligere Tid, som begyndte under Frederik den Sjette og varede til under Christian den Ottende, den Presseforsølgelse, hvor man anstillede inkvisitoriske Undersøgelser for at opdage, hvem der sendte Artikler til Bladene, og hvad der blev skrevet, vil man igjen indføre. Ministeren anstiller inkvisitoriske Undersøgelser om, hvor vidt Andersen har havt nogen Del i den Artikel, der

har staaet i „Morgenbladet“ eller ikke; men dette er ifølge vor Trykkelov aldeles uberettiget. Vor Trykkelov siger, at den, der sætter sit Navn under en Artikel, er ansvarlig, og staaer der intet Navn, er Bladudgiveren ansvarlig. Hvorledes kan den ærede Minister da finde paa at anstille inkvisitoriske Undersøgelser om, hvorvidt En eller Anden uden for den, der har sat sit Navn under Artiklen, har nogen Andel deri. — Det er dette gamle Kancellisystem, som virkelig mere og mere i de senere Aar synes at vaagne op igjen; i næsten alle Retninger kommer man ind paa, hvad der blev skildret os igaar af et æret Medlem, lidt efter lidt efterhaanden at ville liste gamle Kancelliformer ind igjen. Jeg antager ikke, at det danske Folk vil finde sig deri. Jeg anser det for aldeles uberettiget; det strider fuldstændig mod hele vor Presselovgivning, at Regjeringen giver sig til at anstille Undersøgelser om, hvem der har bidraget mere eller mindre enten ved Raad eller paa anden Maade til, at en Artikel er kommen frem i et offentlig Blad. Jeg maa paa det Allerbestemteste paa Pressens Vegne afvise dette som fuldstændig uberettiget; men det viser jo ogsaa den nye Aand, der mere og mere synes at gjøre sig gjældende fra vor Regjerings Side. Dernæst siger den ærede Minister — og det er vel værd at lægge fuldstændig Mærke til — at han mener, at det havde været bedre for Andersen, om vi ikke her havde paatalt Sagen. Hvad mener den ærede Minister dermed, at det havde været bedre for Andersen? Skal han lide under, at vi her benytte vor Ret som Folkets Repræsentanter til at bringe en Sag af en saadan Vigtighed frem? Er dette ikke Ministerens Mening, saa indser jeg ikke, hvad han mener med de Ord, at Andersen havde været bedre tjent med, at vi ikke havde rørt ved Sagen. Ved disse forskellige Fakta og disse Udtalelser fra en æret Minister, som ikke er vant til at bevæge sig i det parlamentariske Liv, kommer hans Mening mere tydelig og klart frem, end det maatte mangen Gang er Tilfældet med Andre; han siger os ligefrem, saa at vi kunne tage og føle derpaa, hvorledes den hele Stræben og det nye Princip er, som nu synes at skulle gjøre sig gjældende i Regjeringen. Altsaa, det havde været bedre for Andersen, om vi ikke havde rørt ved Sagen! Fremdeles kom den ærede Minister jo til den mærkverdige Udtalelse, som maa lære os Alle, at han nu virkelig er den, der tror at kunne frelse Landet og gjøre alle Mennesker gudsfrøgtige, sædelige og gode. Børn skulle ikke staa op mod deres Forældre, Tjenestefolk skulle ikke staa op mod deres Husbond osv., naar han maa raade, Alt skal være Lydigheid, Glæde og Harmoni i det Hele taget. Ja, det kan nu godt være, at man, naar man studerer de gamle Sager, kan komme til at tro noget Saadant om sig selv i den nye Tid; men jeg tror, at den ærede Minister hvis han vil sætte sig lidt mere ind i den virke-